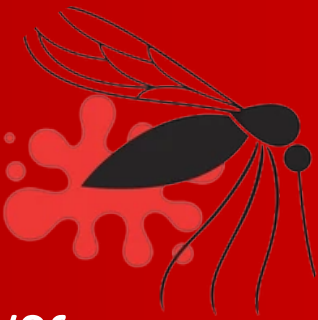

ไข้เลือดออก

Dengue virus infection, Dengue hemorrhagic fever

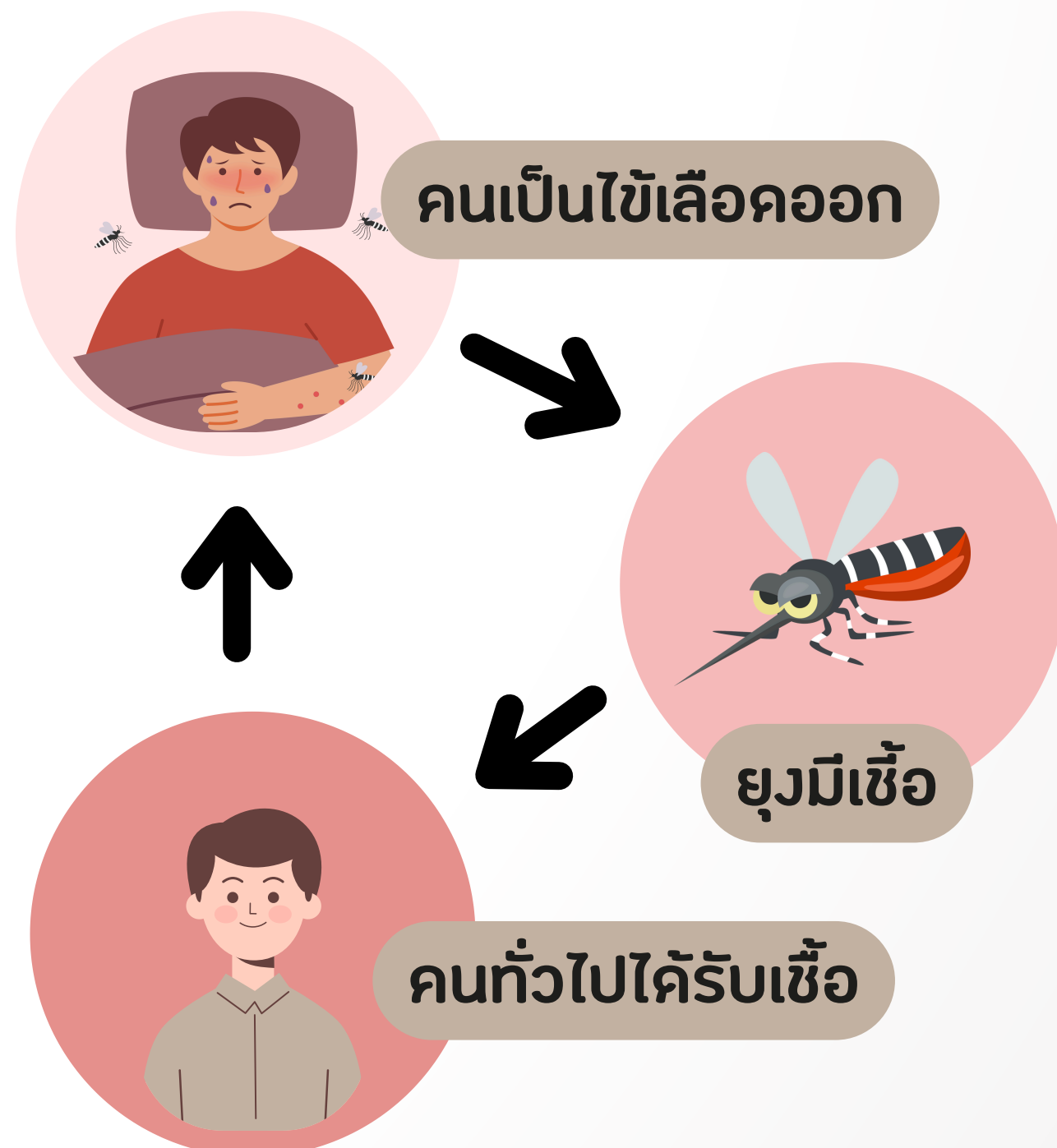

คณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

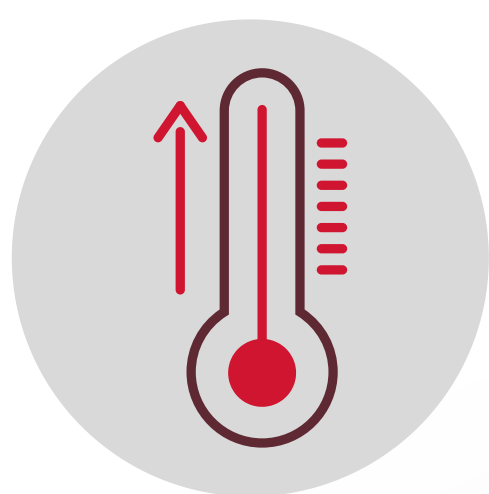

จัดทำโดย : นศก.ธนบูรณ์ ชัยชนะพงศ์พันธ์ (6318610257)
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ภญ. กิตติยา จันทรารัตน์

- ▶ **สาเหตุของโรค:** เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (dengue virus หรือ DEN)
- ▶ **สายพันธุ์ของไวรัส:** ปัจจุบันค้นพบ 4 สายพันธุ์ ได้แก่ DEN-1, DEN-2, DEN-3 และ DEN-4
- ▶ **พาหะนำโรค:** ยุงลาย ซึ่งเป็นพาหะที่สำคัญ
- ▶ **พฤติกรรมของยุงลาย:**
 - มักจะออกหากินในเวลากลางวัน
 - มักจะพบมากในช่วงฤดูฝน
- ▶ **การแพร่เชื้อ:** ยุงกัดและดูดเลือดจากผู้ป่วยไข้เลือดออกที่มีเชื้อไวรัสเดงกี จากนั้นยุงจะไปกัดคนใหม่และแพร่เชื้อให้คนนั้นต่อไป

อาการ

ไข้สูง

ปวดศีรษะ

ปวดกล้ามเนื้อ
ปวดกระดูกและข้อ

ปวดเบ้าตา

ผื่นขึ้นตามตัว/
เกิดจุดจ้ำเลือด
ตามตัว

เลือดออกผิดปกติ
อุจจาระ/ปัสสาวะ
เป็นเลือด

อ่อนเพลีย

คลื่นไส้ อาเจียน
ปวดท้อง

หากพบ**อาการไข้สูงร่วมกับอาการรุนแรง** หรือ 2-3 วัน อาการไม่ดีขึ้น
ให้รีบไปรักษาที่โรงพยาบาลทันที

ข้อปฏิบัติตน เมื่อมีอาการ

- ▶ หากมีไข้ แนะนำให้เช็ดตัวลดไข้ หรือใช้ยาพาราเซตามอล (Paracetamol) เพื่อลดไข้ได้
- ▶ **หลีกเลี่ยง** ⚠️ การใช้ยาในกลุ่มแอสไพริน และกลุ่มยาแก้อักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ เนื่องจากผลข้างเคียงของยา มักทำให้เกิดเลือดออกในทางเดินอาหาร

ไบรูโพรเฟน (ibuprofen)

ไบูแมน (Ibuman)

โกเฟน (Gofen)

นาพรอกเซน (Naproxen)

โซพรอกเซน (Soproxen)

นาพรอฟาส (Naprofast)

ไดโคลฟีแนค (Diclofenac)

ไดฟีลีน (Difelene)

โดเฟลม (Doflam)

เมเฟนามิก เอซิก (mefenamic acid)

พอนสแตน (Ponstan)

เซเลคอกซิบ (Celecoxib)

ซีลีเบค (Celebrex)

อีตอริกอกซิบ (Etoricoxib)

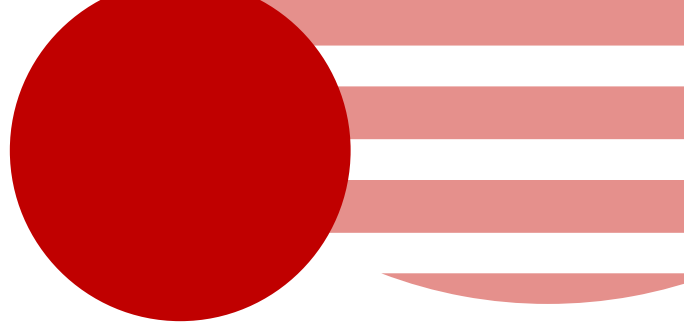

อาคอกเซีย (Arcoxia)

- ▶ **หลีกเลี่ยง** ⚠️ การกินอาหารที่มีสีเข้ม และสีแดง เช่น น้ำแดง ช็อกโกแลต เป็นต้น **แนะนำ** ดื่มน้ำเปล่าหรือน้ำเกลือแร่ กินอาหารอ่อน ย่อยง่าย ไม่รสจัด

- ▶ **ติดตามและบันทึกอาการ** หากมีอาการแสดงที่เป็นสัญญาณเตือน **เพียง 1 ข้อ** ให้รีบไปรักษาที่โรงพยาบาลทันที ดังนี้

1. ไข้ลดลงแต่อาการไม่ดีขึ้น ยังมีอาการอ่อนเพลีย ไม่มีแรง กระสับกระส่าย หรือซึมลง
2. ปวดท้อง อาเจียน มากกว่า 3 ครั้งต่อวัน
3. หน้ามืด จะเป็นลม เวียนศีรษะ มือและเท้าเย็น
4. ปัสสาวะลดลงหรือไม่มีปัสสาวะใน 4-6 ชั่วโมงที่ผ่านมา
5. มีภาวะเลือดออกผิดปกติ เช่น จ้ำเลือด เลือดกำเดาไหล อาเจียน/อุจจาระเป็นเลือด

การป้องกัน

เก็บบ้าน

ให้สะอาดโปร่งโล่ง
เพื่อไม่ให้ยุงเกาะพัก

เก็บขยะ

เก็บขยะ เศษภาชนะที่
อาจเป็นแหล่ง
เพาะพันธุ์ยุงได้

เก็บน้ำ

ปิดภาชนะให้มิดชิด,
เปลี่ยนน้ำทุกสัปดาห์
ป้องกันยุงวางไข่

ป้องกันยุงกัด

ด้วยสเปรย์/ยากันยุง
สวมเสื้อปิดมิดชิด,
นอนในมุ้ง

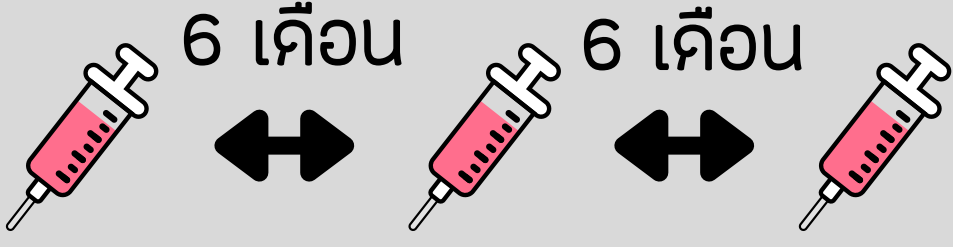
ฉีดวัคซีน

ป้องกัน
ไข้เลือดออก

วัคซีนไข้เลือดออก ในประเทศไทย

ห้ามใช้ในผู้ที่ตั้งครรภ์
และผู้ที่กำลังให้นมบุตร

	 เดงวาเซีย (Dengvaxia®)	 คิวเดงกา (Qdenga®)
ชนิดวัคซีน	วัคซีนเชื้อเป็นชนิดอ่อนแรง 4 สายพันธุ์	วัคซีนเชื้อเป็นชนิดอ่อนแรง 4 สายพันธุ์
จำนวนเข็ม	 (3 เข็ม; เดือนที่ 0 → 6 → 12)	 (2 เข็ม; เดือนที่ 0 → 3)
ประสิทธิภาพ	ป้องกันการนอนโรงพยาบาล จากไข้เลือดออกประมาณ 66% ในช่วง 4 ปี	ป้องกันการนอนโรงพยาบาล จากไข้เลือดออกประมาณ 80% ในช่วง 4.5 ปี
อายุ (ที่สามารถฉีดได้)	อายุ 6-45 ปี	อายุ 4-60 ปี
ผู้ที่สามารถ ฉีดวัคซีนได้	▶ ต้องเคยติดเชื้อไข้เลือดออกมาก่อน ▶ อาจต้องตรวจเลือดก่อนฉีดวัคซีน	▶ ไม่จำเป็นต้องติดเชื้อไข้เลือดออก

รายการอ้างอิง :

- กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการวินิจฉัย ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก (ฉบับย่อ) พ.ศ. 2566 = Clinical practice guideline dengue hemorrhagic fever (DHF) 2023. นนทบุรี: บิยอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์ จำกัด, 2566
- Centers for Disease Control and Prevention. Dengue. [Internet]. 2019 [cited 2025 Jun 1]. Available from: <https://www.cdc.gov/dengue/index.html>
- โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล. ไข้เลือดออก และวัคซีนป้องกันไข้เลือดออกในปัจจุบัน. [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [สืบค้นเมื่อ 1 มิ.ย. 2568]. จาก: <https://www.tropmedhospital.com/knowledge/dengue-vac.html>
- European Medicines Agency. Product information: Dengvaxia. [Internet] 2025 [cited 2025 Jun 1]. Available from: https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/dengvaxia-epar-product-information_en.pdf
- European Medicines Agency. Product information: Qdenga. [Internet] 2024 [cited 2025 Jun 1]. https://ec.europa.eu/health/documents/community-register/2024/20240517162411/anx_162411_en.pdf